

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 47/2008 Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

41/2008 (VII. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budapesti lakos **Panaszos**¹ 2008. április 14-én előterjesztett **panaszát** – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében² – a 2008. július 16-án megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv, a Készenléti Rendőrség vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem kerül sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás:

A panaszos április 14-én kelt beadványa május 14-én érkezett a Testülethez, ezért azt az Rtv. 92.§ (1) és 93.§ (1) szerint érdemben vizsgálta.

I.

Panaszos beadványában előadta, hogy 2008. április 11-én az esti órákban a Ferenciek terén rendőri intézkedést alkalmaztak vele szemben, amely során igazoltatták, majd letéperték, és megbilincselve előállították a VII. kerületi kapitányságra. A panaszos azt sérelmezte, hogy a vele szemben foganatosított intézkedés okát nem jelölték meg.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

² A Független Rendészeti Panasztestület határozatképességéhez legalább három testületi tag jelenléte szükséges, tehát egy tag távolléte a döntésképeséget nem érinti.

A Testület megállapította, hogy 2008. április 11-én Budapesten több, előre nem, vagy nem a jogszabályoknak megfelelően bejelentett demonstrációt tartottak.

Az eredetileg a Hollán Ernő utcában tartott, bejelentett demonstráció után magánszemélyek különböző, az 1989. évi III., a gyülekezési jogról szóló törvény (továbbiakban: Gytv.) szerint nem jogszerűen bejelentett rendezvényt szerveztek a Kossuth téren és a Roosevelttéren.

A Roosevelttérről a demonstrálók a tüntetést szervezők felszólítására a Clark Ádám térre vonultak, ahol az esti órákban tömegoszlatásra került sor a rendezvény be nem jelentett jellege miatt.

A rendelkezésünkre álló rendőri jelentés szerint a demonstrálók egy kisebb, 30-40 fős csoportja 19 óra 13 perckor az egyik szervező javaslatára a Roosevelttérről az Erzsébet híd irányába távozott az Apáczai utcán keresztül, ezért 20 óra 11 perckor közlekedési zárást rendeltek el az Erzsébet hídon, amelyet 21 óra 14 percig fenntartottak.

A BRFK-tól kapott tájékoztatás szerint az Erzsébet hídra egy magánszemély faxon jelentett be demonstrációt 2008. április 11-én 18 óra 30 perckor. Este 7 és 10 óra között jelölte meg a rendezvény időtartamát, amelynek célja tiltakozás volt a politikai helyzet és a rendőrség gyülekezési joggal kapcsolatos jogértelmezése ellen. Mintegy 100 résztvevővel számolt, akiknek beszédet kívánt tartani és eközben a gépjárműforgalmat is akadályozni akarta. A BRFK ugyanezen a napon hozott végzésében a kérelmet elutasította, mivel a Gytv. 6. §-a szerint a közterületen tartandó rendezvény szervezését az illetékes rendőrkapitányságnak legalább három nappal a rendezvény tervezett időpontja előtt be kell jelenteni.

Fentiek alapján a 2008. április 11-én az Erzsébet híd pesti hídfőjénél gyülekező, szabályosan be nem jelentett demonstrációt folytató csoportot a helyszínrre érkező rendőrök P. alezredes utasítására és irányításával a Ferenciek tere irányában kezdték kiszorítani. A tömeg egy része a rendőri jelentés szerint „ellenszegülés nélkül haladt el a rendőri erők előtt”, majd a Ferenciek terén többen megálltak. A rendőrség ezért 20 óra 40 perckor, majd 20 óra 50 perckor szóban, a jelenlevők alacsony létszáma miatt kihangosítás nélkül felszólította őket az engedély nélküli demonstráció abbahagyására és a helyszín elhagyására. Távozási útvonalként a Váci utcát jelölték meg. Ekkor 10 fő elhagyta ugyan a teret, de a felszólításnak nem engedelmességgel szemben a helyszínen levő parancsnok utasítására rendőri intézkedést fogadosítottak és négy személyt előállítottak.

A panaszos a BRFK jelentése szerint azok között volt, akik az ismételt felszólítás ellenére nem távoztak el a Ferenciek teréről és magatartásukkal passzív ellenállást valósítottak meg. A vele szemben intézkedő rendőrök az igazoltatást követően közölték a panaszossal, hogy szabálysértés továbbfolytatása miatt előállítják a VII. kerületi Rendőrkapitányságra, ám ő továbbra sem tett eleget a rendőri felszólításnak. Az intézkedő rendőr ezért parancsnoki utasításra „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával testi kényszer alkalmazott vele szemben, kezét hátul megbilincselve a panaszost a HOJ 358 frsz-ú szolgálati gépkocsiba ültette és előállította a VII. kerületi rendőrkapitányságra.

A rendőri jelentés tanúsága szerint a panaszos folyamatosan ellen próbált szegülni az intézkedésnek, ezért csuklóján és fején hámsérülés keletkezett, amelynek orvosi ellátása megtörtént.

A panaszossal szemben fogadosított intézkedésről szóló parancsnoki vélemény szerint az intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazása, azaz az Rtv. 29.§ (1) bekezdése szerinti

igazoltatás, az Rtv. 33.§. (2). f. pontja szerinti szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása és az Rtv. 29. §. (4) szerinti igazoltatott személy átvizsgálása jogszerű volt. Bilincs alkalmazására a Szolgálati Szabályzat 57.§ (3) bekezdése és az Rtv. 48.§ c, d, pontja értelmében a panaszos szökésének megakadályozása és ellenszegülésének megtörése érdekében volt szükség. Ugyanazén okból került sor az Rtv. 47. § szerinti testi kényszer alkalmazására.

II.

A Testület megállapítja, hogy a panaszos egy, nem a Gytv.-ben foglalt kritériumok szerint – elkésve – bejelentett demonstráción kívánt részt venni, amelynek megtartását a rendőrség az említett végzésében elutasította. A panaszos a végzés ellen nem élt jogorvoslattal, és másokat is a rendezvényen való részvételre buzdított.

A rendőrség a csoportosulás feloszlata során a jogszabályoknak megfelelően járt el, mivel az Rtv. 59. § szerinti tömegoszlatast jogellenesen összegyűlt csoportosulással szemben kezdeményezte. A rendőrség a 67/2007-es IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) alapján járt el az oszlata során, ugyanis a Szabályzat 74.§-a értelmében ha jogszabály a tömeg feloszlatast a Rendőrség számára kötelezővé teszi (Gytv. 14. §), vagy tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegoszlatast. A feloszlatast irányuló rendőri felszólítást hangosító eszköz alkalmazásával legalább kétszer meg kell ismételni. Az utolsó felszólítás során a kényszerítő eszközök alkalmazást kilátásba kell helyezni. A felszólításban közölni kell a helyszínről való eltávozás irányát, és arra a szükséges időt biztosítani kell. Tömeggel szemben a csapaterő kényszerítő eszközöket alkalmazhat (passzív ellenállás esetén testi kényszer).

A Testület ugyanakkor meg kívánja jegyezni, hogy a Szolgálati Szabályzat 74.§ (3) bekezdése szerinti felszólítást az intézkedő rendőrök nem kihangosítóval, hanem szóban és nem háromszor, hanem két alkalommal közölték a téren jelenlevőkkel.

A kényszerítő eszközök alkalmazásáról készült rendőri jelentés hangsúlyozza a panaszos az intézkedés során tanúsított, nem együttműködő, hanem kifejezetten ellenszegülő, agresszív magatartást.

A kényszerítő eszközök alkalmazása során a rendőrség a Szolgálati Szabályzat 57. és 58.§-ának megfelelő fokozatossággal és arányossággal járt el. A testi kényszer alkalmazása a panaszossal szemben szükséges volt, mert megállapítást nyert, hogy az intézkedés során támadó fellépést tanúsított, a rendőr pedig a Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdése szerint járt el, mivel kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszer akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

Bilincs alkalmazásának szintén helye volt a Szolgálati Szabályzat 60.§ -a szerint, mivel bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt: aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, vagy akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg.

Fentiekre tekintettel megállapítható hogy a panaszost ért sérelem nem valósított meg olyan alapjogi sérelmet amely a Testület állásfoglalását igényelné. Az Rtv. 93. §. (2) bekezdése értelmében a Testület az alapvető jogot nem vagy csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez átteszi, ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen nem tiltakozott, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2008. július 16.

Dr. Kaltenbach Jenő s.k.

elnök
előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre s.k.
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra s.k.
testületi tag

Dr. Féja András s.k.
testületi tag